

SPRAWOZDANIE

za 1914 r.

TOWARZYSTWA
MIŁOŚNIKÓW HISTORJI

W WARSZAWIE.

[061:9]

Z KSIĘGOZBIORU
arch. STEFANA SZYLLERA

A

495 →

Дозв. Варш. Воен. Ценз. 1 Апрель 1915 г.

BIBLIOTEKA
WYDZ.
ARCHITEKTURY

2439

Przełomowe czasy, które wstrząsnęły podstawami życia kraju całego odbiły się i na losach Towarzystwa Miłośników Historii. Przebudowa domu Ks. Mazowieckich, która miała być ukończona w listopadzie r. z. uległa niejakiej odwołce, nie mogła też dojść do skutku projektowana wystawa Piastowska, którą miało rozpocząć działalność swą Towarzystwo Miłośników Historii w nowej siedzibie. Przygotowawcze czynności związane z urządzeniem tej wystawy były już bardzo posunięte. Opracowano więc dokładny program, pragnąc dać na wystawie obraz zarówno ustroju kraju w epoce piastowskiej, jak i jego kultury duchowej i materialnej. Chcąc zebrać odpowiedni materiał wystawowy, nawiązano stosunki z ogniskami kultury w całym kraju, wszędzie spotykając szczerą życzliwość i pomoc. Przedewszystkiem poparcie swe przyrzec raczyli wystawie księża biskupi z księdzem arcybiskupem Warszawskim na czele. Członek zarządu Tow. p. Stefan Czarnowski wybrany na kierownika przyszłej wystawy zrobił dokładne zestawienie istniejących do dziś dnia zabytków piastowskich, a nadto odbył wycieczki do Płocka i Kalisza, w których to miastach przechowuje się najwięcej pożądaných dla wystawy okazów. Wybuch wojny przerwał dalsze przygotowania. Należy mieć nadzieję, że cała ta praca nie pójdzie na marne, i że w niedługim czasie odrestaurowane komnaty Książąt Mazowieckich zapełnią się zabytkami piastowskiemi.

Zgodnie z zapowiedzią Komitet Konkursowy Towarzystwa, składający się z p. p.: Ig. Baranowskiego, J. Kochanowskiego, Edwarda hr. Krasińskiego, Aleksandra Kraushara i Tadeusza Wierzbowskiego, odbywszy szereg posiedzeń uznał na zebraniu w dniu 23/IV 1914 r. za najlepszą z monografii nadesłanych na konkurs pracę oznaczoną godłem „Gryf“ pod tytułem: „Pałac Brühlowski w Warszawie“. Praca ta, której autorem jak, się okazało, jest p. Kazimierz Konarski, ukaże się w druku w ciągu roku bieżącego. Nadto Komitet Konkursowy uznał za rzecz zasługującą na wyróżnienie i zalecił do druku pracę pod tytułem: „Kościoły Barokowe w Warszawie“.

Z powodu opóźnienia restauracyi domu Ks. Mazowieckich, wygaśnięcia zaś umowy z Tow. Opieki nad Zabytkami, Tow. Miłośników Historii nie posiadało w drugim półroczu ubiegłego roku własnej siedziby, a co zatem idzie nie mogło urządzać zebrań miesięcznych. Natomiast w pierwszym półroczu odbywały się posiedzenia, na których wygłosili odczyty:

p. Władysław Smoleński: o „Komisyi boni Ordinis w Warszawie“.

p. Maksymilian Baruch: o „Baryczkach“.

p. Antoni Rybarski: o „Heraldyce“.

p. Ignacy Baranowski: o „Stosunkach etnicznych Warszawy za ostatnich książąt Mazowieckich“.

W końcu roku 1914 ukończyła się trzyletnia kadencja Zarządu. Wobec tego na zebraniu dorocznym w dniu 14 lutego pod przewodnictwem p. B. Weycherta odbyły się nowe wybory, na których największą ilość głosów otrzymali p.p.: Baranowski Ign., Czarnowski Stefan, Dziewulski Stefan, Handelsman Marcei, Kamieniecki Witold, Korzon Tadeusz, Kraushar Aleksander, Lubieński hr. Roger, Marylski-Łuszczewski Antoni, Zaleski August. Na tem samym zebraniu powołano na członków Komisji rewizyjnej panów: Dynowskiego Henryka, Marczewskiego Witolda, Stefańskiego Kazimierza.

Wybrany na członka Zarządu p. Stefan Dziewulski zrzekł się mandatu. Pozostali członkowie w liczbie 9 zgodnie z ustawą na pierwszym organizacyjnym zebraniu powołali p. A. Kraushara na prezesa, Rogera hr. Lubieńskiego na wiceprezesa, p. Ign. Baranowskiego na sekretarza, p. W. Kamienieckiego na skarbnika.

W roku 1914 nieubłagana śmierć pozbawiła Towarzystwo wieloletniej i szczerze oddanej członkini ś. p. Franciszkowej Zielińskiej. Zmarli również prof. Henryk Dynowski członek Towarzystwa od chwili jego założenia, wielokrotnie powoływany na członka Komisji Rewizyjnej, tudzież mecenas Kazimierz Julian Jasiński.

Działalność Wydziałów Towarzystwa.

KOMISYA METODOLOGICZNA.

Komisya odbyła 2 zebrania dyskusyjne: na jednym z nich odczytał prof. Tadeusz Korzon referat o działalności naukowej ś. p. Aleksandra Jabłonowskiego, poddając gruntownej analizie zarówno rozprawy zmarłego uczonego, jak jego wydawnictwa źródłowe, tudzież atlas historyczny. Na drugim zebraniu wygłosił p. Handelsman referat pod tytułem: „Przywileje rodowe mazowieckie“: Po rozpatrzeniu krytycznym ogłoszonych przez p. Semkowicza przywilejów rodowych mazowieckich i zestawieniu ich z no-

wym materiałem źródłowym, referent próbował sformułować momenty natury ekonomiczno-kolonizacyjnej, wpływające na ich rozwój. Określił stanowisko przywilejów rodowych w systemie immunitetów w. XV, wiążąc ich powstawanie z historią kształtowania się wyłączeń różnych typów dla stanu szlacheckiego. Wreszcie, wyjaśnił szeroki wzrost tego typu przywilejów w końcu w. XV na tle stopniowego upadku władzy książęcej w tym okresie, i scharakteryzował powstały na gruncie przywilejów stan uprawnienia warstwy szlacheckiej na przełomie w. XV na XVI.

KOMISYA HISTORJI LITERATURY I OŚWIATY.

Komisya historii literatury i oświaty miała w r. 1914 cztery posiedzenia.

Na pierwszym posiedzeniu w dn. 23 stycznia p. A. Drogoszewski wygłosił część drugą swego referatu: „Poglądy na genezę, ideę i czas powstania Dziadów“. Referent dał krytyczny przegląd literatury naukowej, omawiającej kształtowanie się pomysłu, planu i konstrukcyi „Dziadów“, wytknął dowolność i samowolę niektórych badaczy i zatrzymał się dłużej nad argumentacją uczonych, starających się uzasadnić pogląd, iż fragmenty części I „Dziadów“ powstały już po wyjeździe Mickiewicza z Litwy, bądź w Rosji, bądź zagranicą. Referent starał się ustalić te szczupłe, ale wiarogodne dane, na których możnaby polegać przy rozpatrywaniu „Dziadów“ i w szczególności w sprawie genezy części I opowiedział się za dawną hipotezę, głoszącą, iż powstały w Kownie wszystkie fragmenty, wyjąwszy Pieśń Strzelca.

Na drugim posiedzeniu w dn. 28 lutego p. L. Komarnicki powrócił do kwestyi genezy części I „Dziadów“ i w referacie owym, napisanym niezależnie od referatu p. Drogoszewskiego, starał się również udowodnić za pomocą innych danych (układ rękopisu, ideologia, styl i t. d.), iż fragmenty części I z wyjątkiem Pieśni Strzelca pochodzą z czasów pobytu Mickiewicza w Kownie.

Na trzecim posiedzeniu w dn. 28 marca — wygłosił referat p. K. Wóycicki: „Objektywizm krytyki literackiej w oświeceniu i w oświeceniu historii literatury“. Referent zaznaczył, iż dla rozważań o istocie krytyki niezbędnym jest rozgraniczenie sprawozdań, wzmianek, krytyk literackich książkowych. Pomiędzy krytyką literacką a historią literatury istotnych różnic referent nie znalazł. Procesy pomocnicze powtarzają się w obu dziedzinach, końcowe tylko ogniwa wykazują pewne różnice.

Na posiedzeniu czwartem z rządu w dn. 25 kwietnia omawiano plan przyszłej działalności Komisji i uchwalono pomiędzy innymi podjąć się zbiorowego wydawnictwa prac z zakresu historii literatury i oświaty.

Przewodniczył na wszystkich czterech zebraniach p. A. Drogoszewski. Sekretarzem był p. Komarnicki.

Do prezydium Komisji należeli prócz powyższych pan K. Wóycicki, zastępca przewodniczącego, i pani M. Dynowska sekretarka.

KOMISYA ODCZYTOWA.

Komisja odczytowa w r. 1914, podobnie jak w poprzednim zorganizowała seryę historycznych odczytów, które odbywały się w wielkiej sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa:

Dr. Witold Kamieniecki wygłosił odczyt p. t.: „Geneza Państwa Litewskiego“.

Dr. Ignacy Baranowski: — „Reformy agrarne w wieku XVIII“.

Dr. Ryszard Mienicki: — „Władysław IV Waza“.

Dr. Kazimierz Tymieniecki: — „Kazimierz Wielki i jego wiek“.

P. Jan Jakubowski: — „Epoka Jagiellońska w dziejach polskich“.

P. Antoni Łuszczewski - Marylski: — „Pisarze polityczni w dobie saskiej“.

Odczyty powyższe zarówno jak i w r. 1913 obudziły duże zainteresowanie, o czem może świadczyć ogólna liczba słuchaczy przekraczająca 3000 osób.

Nadto w końcu kwietnia wygłosił dr. Władysław Konopczyński odczyt o „Pierwszej emigracji polskiej“.

KOMISYA WYDAWNICZA.

Komisja wydawnicza wydała w roku ubiegłym 2 tomy monografii historycznych z dziejów Warszawy, a mianowicie:

1) Wł. Smoleńskiego: „Komisya boni Ordinis Warszawska“.

2) Maksymiliana Barucha: „Baryczkowie“.

Ogółem w roku sprawozdawczym Komisja wypuściła 15 $\frac{1}{4}$ arkuszy druku.

Pod prasą znajduje się praca p. Ign. Baranowskiego: „Z dziejów rodów patrycyuszowskich miasta Starej Warszawy“, niezadługo rozpocznie się druk monografii Dr. Giedroycia: „Urządzenia

ogniowe w Warszawie“, tudzież p. K. Konarskiego: „Pałac Brühlowski“.

Komisja wydawnicza rozpoczęła nadto organizowanie księgozbioru redakcyjnego poświęconego specjalnie dziejom Warszawy. Dzięki energii kierownika tego księgozbioru p. Barucha zdolano już zgromadzić przeszło 250 dzieł, które obecnie są katalogowane i inwentaryzowane. Do księgozbioru tego włączono również rękopisy ofiarowane Towarzystwu przez Ks. Arcybiskupa Kakowskiego i przez pana M. Wawrzynieckiego.

PRZEGLĄD HISTORYCZNY.

Przegląd Historyczny w roku sprawozdawczym wychodził tylko w ciągu pierwszego półroczu, od lipca r. 1915 zacznie się „Przegląd“ ukazywać ponownie w dotychczasowej szacie.

ZARZĄD TOWARZYSTWA.

Prezes: Kraushar Aleksander; wiceprezes Łubieński Roger hr.; sekretarz: Baranowski Ignacy; skarbnik: Kamieniecki Witold; członkowie: Czarnowski Stefan, Handelsman Marcei, Korzon Tadeusz, Marylski Antoni, Zaleski August.

Komisja metodologiczna.

Prezes: Władysław Smoleński; sekretarz: August Zaleski.

Komisja historii literatury i oświaty.

Prezes: Aureli Drogoszewski, sekretarz: L. Komarnicki.

Komisja odczytowa.

Prezes: Józef Siemiński; sekretarz: Ryszard Mienicki.

Komisja wydawnicza.

Prezes: Józef Bojasiński; sekretarz: August Zaleski.

Przegląd Historyczny.

Redaktor: J. K. Kochanowski.

Komisja rewizyjna.

† Henryk Dynowski, Witold Marczewski, Kazimierz Stefański.

SPIS CZŁONKÓW KOMISYI METODOLOGICZNEJ.

1. Baranowski Ignacy.	14. Kucharzewski Jan.
2. Baruch Maksymilian.	15. Łubieński hr. Roger.
3. Bojasiński Józef.	16. Marylski Antoni.
4. Czarnowski Stefan.	17. Mienicki Ryszard.
5. Ehrenkreutz Stefan.	18. Pułaski Franciszek.
6. Giedroyć Franciszek ks.	19. Rybarski Antoni.
7. Handelsman Marceij.	20. Siemieńska Halina.
8. Jakubowski Jan.	21. Siemieński Józef.
9. Jastrzębska Justyna.	22. Smoleński Władysław.
10. Iwaszkiewicz Janusz.	23. Tymieniecki Kazimierz.
11. Kochanowski Jan.	24. Wierzbowski Teodor.
12. Korzon Tadeusz.	25. Zaleski August.
13. Kraushar Aleksander.	

SPIS CZŁONKÓW KOMISYI HISTORYI LITERATURY I OŚWIATY.

1. Baranowski Władysław.	13. Król Kazimierz.
2. Baumfeld Andrzej.	14. Lewinowa Regina.
3. Chlebowski Bronisław.	15. Michalski Jan.
4. Demby Stefan.	16. Muszkowski Jan.
5. Dicksteinówna Julia.	17. Nawroczyński Bohdan.
6. Drogoszewski Aureli.	18. Nitowski Jan.
7. Drzewiecki Konrad.	19. Sokorski Michał.
8. Dynowska Marya.	20. Turkowski Tadeusz.
9. Komarnicki Lucyusz.	21. Winkler Edward.
10. Kłyszewski Władysław.	22. Wolski Zygmunt.
11. Korbut Gabriel.	23. Wóycicki Kazimierz.
12. Kridl Manfred.	24. Zawadzki Stefan.

OFIARY CZŁONKÓW TOW. MIŁ. HIST.

NA RACHUNEK RESTAURACYI KAMIENICY Ks. MAZOWIECKICH,
złożone w ciągu roku 1913 i 1914.

Z. Landau - Kra-	Z przeniesienia Rb. 2631.—
jewska Rb. 200.—	A. Rotwand " 100.—
Dr. Fr. Giedroyć " 101.—	R. Mienicki " 52.—
J. Bojasiński " 30.—	Wł. Kisłański " 1000.—
Hr. Jakub Potocki " 2000.—	T. Wierzbowski " 10.—
E. Gerlach " 300.—	A. Hasfort " 200.—
Do przeniesienia Rb. 2631.—	Do przeniesienia Rb. 3993.—

Z przeniesienia Rb. 3993.—	Z przeniesienia Rb. 6514.—
St. Rotwand " 500.—	E. Łopaciński " 10.—
L. Bettley " 6.—	A. Zaleski " 5.—
H. Lewentalowa " 300.—	J. Dąbrowski " 11.—
Al. Kraushar " 300.—	A. Rybarski " 3.—
Z. Hochowa " 100.—	R. Gardiner " 2.—
F. Kucharzewski " 25.—	W. Łopaciński " 3.—
S. Neuman " 100.—	H. Drège " 1.—
H. Kucharzewski " 100.—	J. Iwaszkiewicz " 5.—
R. Jodko Narkiewicz " 10.—	H. Fukier " 100.—
J. Natanson " 600.—	S. Dziewulski " 1000.—
Hr. R. Łubieński " 200.—	I. Baranowski " 5.—
A. Marylski - Łusz-	M. Szachno " 1.—
czewski " 128.—	H. Merczyng " 5.17
J. Łabuński " 10.—	J. S. Lewiński " 50.—
T. Korzon " 52.—	M. Ochenkowska " 5.—
Baranowski i Ka-	M. Handelsman " 25.—
mieniecki " 35.—	J. Zaleski " 3.—
Cz. Jankowski " 5.—	J. Tuhanowska " 200.—
F. Laudyn " 5.—	M. Jarnuszkiewi-
K. Kubacki " 25.—	czowa " 96.—
B. Wejchert " 5.—	A. Suligowski " 100.—
F. Godlewski " 5.—	X. K. Korsak " 25.—
K. Zielińska " 5.—	Ogółem w ciągu
S. Thugutt " 5.—	1913 i 1914 r. Rb. 8169.17
Do przeniesienia Rb. 6514.—	

SPRAWOZDANIE KASOWE.

I. Kasa Towarzystwa Miłośników Historii.

Zestawienie rachunków	Przychód.	Rozchód.
1914 r.		
Saldo 31/XII 1914	3784.78	
Składki członków	1432.—	
Odczyty	602.55	498.—
Wydawnictwo monografii Historycz-		
nych z dziejów Warszawy	753.80	735.63
Zaległości	180.—	
Do przeniesienia	6753.13	1233.63

Z przeniesienia	6753.13	1233.63
Restauracya kamienicy XX. Mazowieckich	2271.17	22464.83
Administracya		392.38
R-k % z Banku Handlowego	178.94	
Fundusz żelazny im. Tad. Korzona	6411.77	
Pożyczka z funduszu ś. p. Leopolda Méyeta	8800.—	
	<u>24415.01</u>	<u>24090.84</u>
Saldo 31/XII 1914		324.17
	<u>24415.01</u>	<u>24415.01</u>

Protokół Komisji Rewizyjnej.

Niżej podpisani członkowie Komisji Rewizyjnej, sprawdzwszy przedstawione przez Zarząd Tow. Miłośników Historii rachunki za rok 1914 zaświadcniają, że wszystkie pozycje dochodu i rozchodu poparte są odpowiednimi dowodami, niniejsze zaś zestawienie rachunków jest zgodne z księgą kasową w poszczególnych pozycjach i w ogólnej sumie.

Nadto Komisya Rewizyjna mniema, że wobec zwiększenia się obrotów kasowych, spowodowanego nabyciem domu Książąt Mazowieckich, pożądanem jest zaprowadzenie rachunkowości podwójnej.

Warszawa, d. 24 lutego 1915 r.

(podp.): W. Marczewski, K. Stefański.

II. Kasa Przeglądu Historycznego.

Zestawienie rachunków

1914 r.	Przychód.	Rozchód.
Pozostałość z 1913 r.	98.13	
Członkowie Tow. Mił. Hist.	804.—	
Prenumerata Przegl. Hist.	662.50	
Subwencje i dary *)	1602.—	
Zaległość (1913 r.)	84.—	
Druk i papier		1065.22
Honorarya Redaktora i Autorów		1417.04
Administracya		193.42
	<u>3250.63</u>	<u>2675.68</u>
Saldo 31/XII 1914 r.		574.95
	<u>3250.63</u>	<u>3250.63</u>

*) W tem 1600 rubli zapomogi od Kasy im. Mianowskiego.

Protokół Komisji Rewizyjnej.

Niżej podpisani członkowie Komisji Rewizyjnej sprawdzwszy przedstawione przez Administracyę Przeglądu Historycznego rachunki za rok 1914, zaświadcniają, że wszystkie pozycje dochodu i rozchodu poparte są odpowiednimi dowodami, zestawienie zaś rachunków jest zgodne z księgą kasową w poszczególnych pozycjach i ogólnej sumie.

Warszawa, d. 24 lutego 1915 r.

(podp.): W. Marczewski, K. Stefański.

SPIS CZŁONKÓW

TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW HISTORII W 1914 R.

Członkowie honorowi:

Czartoryska Księżna Ludwika.
Czartoryski Książę Adam.
† Jabłonowski Aleksander.
Korzon Tadeusz.

Członkowie protektorzy:

Baranowski Ignacy.
Kiślański Władysław.
Szczeniowski Ignacy.

Członkowie zwyczajni:

Anc Dominnik.
Babiński Leon Dr.
Bądryński Stefan.
Bagieński Walery.
Bąkowski Ludwik.
Baranowska Helena.
Baranowski Ignacy.
Baranowski Władysław.
Baruch Maksymilian.
Benzef Stefan.
Bersohn Edward.
Bersohn Michał.
Betley Lucyan.
Białkowski Leon.
Bieńkiewicz Adryan.

Birkenmajer Aleksander.
Biskupska Marya.
Blenau Zygmunt.
Bogórska Zofia.
Bogucka Cecylia.
Bogusławski Edward.
Bojasiński Józef.
Bondy Ludwik.
Bontemps Konstanty.
Broniewski Kazimierz.
Brun Stefan.
Brun Wacław.
Bryndza Nacki A.
Brzozowski Karol Hr.
Bujalski Edward.
Ceren Feliks.
Ceysingerówna Helena.
Chamiec Mirosław.
Chelchowski Kazimierz Dr.
Chelmońska Marya.
Chiżyński Kazimierz.
Chlebowski Bronisław.
Chmielewska Stanisława.
Chołoniewska Stanisława.
Chrzanowski Ignacy Prof.
Chwalibóg Tadeusz.
Ciświcki Tadeusz.

Cwejbaum Maksymilian Dr.
 Czarnowska Teresa.
 Czarnowski Józef.
 Czarnowski Stefan.
 Czartkowski Adam.
 Czerwiński Antoni.
 Czetwertyński Seweryn ks.
 Dąbrowski Jan.
 Dąbrowski Jan.
 Dąbrowski Tadeusz.
 Danielewicz Leon.
 Dębski Mieczysław inż.
 Dernałowicz Włodzimerz.
 Denter Zygmunt.
 Dickstejn Samuel.
 Dickstejnówna Julia.
 Dmochowski Maciej.
 Dmochowski Roman.
 Dobrowolski Marceli Nałęcz.
 Domaszewski Jan Waclaw.
 Drège Helena.
 Drogoszewski Aureli.
 Drzewiecki Konrad.
 Drzewiecki Piotr.
 Duninówna Helena.
 Dynowska Marya.
 † Dynowski Henryk.
 Dziankowski Wincenty.
 Dzierzbicki Stanisław.
 Dziejowski Stefan.
 Ehrenkreutz Stefan.
 Fedkowiczówna Anna.
 Frankowski Józef.
 Fukier Henryk.
 Gadomski Witold.
 Gardiner Roberta.
 Gąsiorowska Grabowska.
 Gay Henryk.
 Giedroyć Franciszek ks.
 Giedroyciowa Stefaniją ks.
 Glass Jakób.
 Gocel Ludwik ks.

Godlewski Franciszek.
 Goldfeder Janina.
 Gomólińska M.
 Górecka Emilia.
 Gorski Teofil.
 Gorzechowska Marya.
 Grabowski Jan.
 Grażyński Michał.
 Gremium Nauczycielskie Gimnazjum Polskiego w Płocku.
 Grodzicki January.
 Grosse Ludwik.
 Gruzewska Marya.
 Grynkroutowa Natalia.
 Grzybowski Mieczysław.
 Grzymała Feliks.
 Handelsman Marcelli.
 Handelsmanowa Jadwiga.
 Hasfort Alicya.
 Helbich Józef.
 Henneberg Halina.
 Hłasko Leonard.
 Hochowa Zofia.
 Holewiński Władysław.
 Homolicki Jan.
 Horwatt Marya.
 Huss Józefa.
 Hussówna M.
 Idzikowski Władysław.
 Iwański Tadeusz.
 Iżycka Leonia.
 Jabłoński Romuald Karol ks.
 Jackowski Nostitz Franciszek.
 Jaczynowski Adam.
 Jakowicki W.
 Jakowska Marya.
 Jakubowski Jan.
 Jankowski Czesław.
 Jankowski Czesław literat.
 Jankowski Leonard.
 Jankowski Michał.

Janowski Władysław.
 Jantzen Stefan.
 Jarnuszkiewiczowa Marya.
 Jaroszyńska Wanda.
 † Jasiński Kaz. Jul.
 Jastrzębska Justyna.
 Jaworowski Aleksander.
 Jędrzejewiczowa Marya.
 Jeleński Konstanty.
 Jełowicki Adolf ks. Prałat.
 Jermołowicz Wincenty.
 Jeżewski Bolesław.
 Jeżewski Witke Dominik.
 Jurjewicz Fryderyk.
 Kajzerstein Maksymilian.
 Kajzersteinówna Janina.
 Kakowski Aleksander X. Arcybiskup.
 Kamieniecki Witold.
 Kamiński Antoni.
 Karpińska Stanisława.
 Karwicki Dunin Stanisław.
 Kętrzyński Stanisław.
 Kiełczewski Maryan.
 Kisielewska Julia.
 Kiślański Władysław.
 Klarnier Alfons.
 Kloska Stanisław.
 Kłobukowska Halina.
 Kłyszewski Władysław.
 Kochanowski Jan.
 Kochanowski Wiktor.
 Komornicki Lucyjan.
 Komierowski Konstanty.
 Konarski Kazimierz.
 Konopczyńska Ludwika.
 Konopczyński Władysław.
 Korsak Karol ks.
 Korzon Tadeusz.
 Kosieradzki Stanisław.
 Kozicki Stanisław.
 Kozłowski Józef.

Kozłowski Stanisław Aleks.
 Krasińska Helena Hr.
 Krasiński Edward Hr.
 Kraushar Aleksander.
 Kraushar Tadeusz.
 Kridl Manfred.
 Krzywicki Ludwik.
 Kubacki Kornel.
 Kucharzewski Jan.
 Kuczyński Adam.
 Kuczyński Antoni.
 Kulikowski Wilhelm.
 Kulwiec Kazimierz.
 Kuratow Marek.
 Kurtz Jan.
 Laudyn Feliks.
 Laurysiewicz Aniela.
 Lauterbach Alfred.
 Lewiński Jan Stanisław.
 Likowski Henryk ks.
 Lilientalowa Regina.
 Lipiński Stanisław.
 Lutostańska Marya.
 Łabuński Józef.
 Łazarski Władysław.
 Łazarski Zygmunt.
 Łojko Marta.
 Łopaciński Euzebiusz.
 Łopaciński Stanisław.
 Łopaciński Wincenty.
 Łubieński Roger Hr.
 Łuniewski Adam.
 Łuszczewski Janusz.
 Machlejd Julian.
 Malczewska Krystyna.
 Maliszewski Edward.
 Marcinkowski Kazimierz.
 Marconi Władysław.
 Marczewski Witold.
 Marylski-Łuszczewski Antoni.
 Merczyng Henryk.
 Michalski Jan.

Michałowski Tomasz.
 Mienicki Ryszard.
 Milkiewicz Maksymilian.
 Moldenhawer Józef.
 Montrésor Konstancya.
 Mutermilch Stanisław.
 Mutermilch Tadeusz.
 Nakęski-Naake Kazimierz.
 Narbut Nestor.
 Narkiewicz Jodko Roman.
 Natanson Amelia.
 Natanson Antoni.
 Natanson Józef.
 Natanson Leonia.
 Neuman Aleksander.
 Neuman Szymonowa.
 Niklewicz Mieczysław.
 Ochenkowska Marya.
 Ochenkowski Andrzej.
 Olszewicz Bolesław.
 Olszewicz Wacław.
 Opieński Henryk.
 Orłowski Antoni.
 Orzechowska Stanisława.
 Osiński Tadeusz ks. Dziekan.
 Osiński Władysław ks.
 Osmołowski Jerzy.
 Ostrowska Marya.
 Osuchowski Antoni.
 Papiński Leon.
 Paszyński Zdzisław.
 Pawiński Józef Dr.
 Perkowski Tadeusz.
 Plewiński Stefan.
 Plinkiewicz Jan.
 Ponewczyński Ludwik ks.
 Ponikowski Antoni.
 Ponikowski Cezary.
 Potworowska Teresa.
 Powichrowski Włodzimierz.
 Pracki Witold.
 Pronaszko Stanisław.

Przegaliński Władysław.
 Przędziecki Rajnold Hr.
 Pszczółkowski Józef.
 Ptaszycki Jan.
 Pułaski Franciszek.
 Puzyna Józef ks.
 Raczkowska Teodora.
 Radliński Adam.
 Rakowiecki Jarosław.
 Rekosz Aniela.
 Rekosz Mikołaj.
 Rogoziński Jerzy.
 Rokosznny Józef ks.
 Rosenblum Gustaw Ernest.
 Rosiński Wacław.
 Rothert Kazimierz.
 Rotwand Andrzej.
 Rudnicki Jerzy.
 Rulikowska Zofia.
 Rulikowski Mieczysław.
 Rybarska Zofia.
 Rybarski Antoni.
 Rzeszotarski Wacław.
 Rzewuski Józef.
 Rzewuski Kazimierz.
 Rzyszczewski Roman Hr.
 Sawicki Mirosław.
 Seydel Hugo.
 Siemieńska Halina.
 Siemieński Józef.
 Sienkowska Jadwiga.
 Skarzyńska Wanda.
 Skup' Władysław.
 Śliwicka Zofia.
 Slizień Henryk.
 Smoleński Władysław.
 Smolikowski Seweryn.
 Smoliński Józef.
 Sobańska Marya Hr.
 Sobolewski Michał.
 Sokal Emil.
 Sokołowski Paweł.

Starorypińska Brunonowa.
 Stefański Kazimierz.
 Stępiński Feliks.
 Stojowski Władysław.
 Stokowski Maryan Saryusz.
 Straszak Maryan.
 Strómiłło Kazimierz.
 Struss Stefan.
 Strzałecki Antoni.
 Suligowski Adolf.
 Sułowski Romuald.
 Szachno Maryan.
 Szczawińska Melcer Helena.
 Szcześniak Władysław ks.
 Szeliski Leon.
 Szlubowska Zofia.
 Szlubowski Bronisław.
 Szyller Stefan.
 Tarasowicz K.
 Tatariewicz Władysław.
 Temler Józef.
 Thugutt Stanisław.
 Trębicki Kazimierz.
 Trylska Eugenia.
 Trylski Ludwik.
 Tuhanowska Józefa.
 Turkowski Tadeusz.
 Tyborowski Aleksander.
 Tylicki Stanisław.
 Tymieniecki Kazimierz.
 Tyszkiewicz Michał Hr.
 Wachowski Kazimierz.
 Wajzler Bolesław ks.
 Walicka Antonina.
 Waydel Emil.
 Węgleński Andrzej.
 Węgliński Stanisław.
 Werner Bronisław.

Weychert Bolesław.
 Wieckowski T. jun.
 Wielopolska Elżbieta Margr.
 Wierzbowski Teodor.
 Wigurzyna Marta.
 Wilder Hieronim.
 Wilkońska Wanda Odrowąż.
 Wiśniewski Karol.
 Witanowski Michał Rawita.
 Wittenberg Józef.
 Wójcicki W.
 Wojciechowski Jarosław.
 Wolff Józef.
 Woroniecki Edward.
 Woroniecki Michał ks.
 Wóycicki Kazimierz.
 Woyde Aleksander.
 Wróblewski Tadeusz.
 Zajączkowska Marya.
 Zaleska Zofia.
 Zaleski August.
 Zaleski Juliusz.
 Zaleski Szczesny.
 Zamoyski Maurycy Hr.
 Zarembina Helena.
 Zawadzki Józef.
 Zawadzki Stefan.
 Zawrocki Bolesław.
 Zelińska Jadwiga.
 † Zelińska Karolina.
 Zeliński Ludwik.
 Zeliński Stanisław.
 Znaniecki Floryan.
 Żukowski Piotr.
 Żwan Aniela.
 Żwan Antoni.
 Życki Edward.

